Kabinet Minister-President Ministerie van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19 2513 AA Den Haag Postbus 20001 2500 EA Den Haag www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon WOB@minaz.nl

Onze referentie 4187116

Datum 12 maart 2021

Betreft Wob-besluit inzake SGO en bespreking Wob en artikel 68 Grondwet

Geachte

Bij brief van 24 december 2020 (ontvangen op dezelfde dag per e-mail) heeft u, als medewerker van het ______, een verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ingediend. U verzoekt hierin om informatie inzake het Secretarissen Generaal Overleg (SGO) met betrekking tot de Wob en artikel 68 Grondwet.

U heeft uw verzoek als volgt geformuleerd:

'Met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur verzoek ik u om alle documenten bij of onder u aanwezig die betrekking hebben op de omgang met en afhandeling van Wob-verzoeken door de Rijksoverheid (lees: de verschillende departementen), waaronder:

- Agendapunten van de bijeenkomsten van het SGO,
- Notulen en verslagen van de bijeenkomsten van het SGO,
- Overige vergaderstukken, waaronder door leden van het SGO ingebrachte documenten. Te denken valt aan memo's, presentaties, notities, nota's etc.
- (Juridische) adviezen, al dan niet afkomstig van externe partijen,
- Evaluatiedocumenten,
- Met bestuurlijke en politieke leidingen binnen de verschillende deelnemende departementen gewisselde documenten

Mijn verzoek richt zich op de omgang van de Rijksoverheid met Wob-verzoeken in brede zin. Te denken valt aan:

- de omgang met termijnoverschrijdingen,
- de inrichting van het Wob-proces,
- de (kwaliteit van de) informatiehuishouding bij de verschillende departementen,
- bespreking van en afstemming over actuele Wob-casuïstiek,
- de omgang met weigergronden uit de Wob, specifiek artikel 11.1,
- de recent in de actualiteit genoemde 'Rutte-doctrine' en de invloed daarvan op de afhandeling van Wob-verzoeken.

Als tijdvak voor mijn verzoek kies ik 1 november 2017 tot heden.'

In aanvulling op dit verzoek heeft u mondeling op 20 januari 2021 uw verzoek aangevuld en aangegeven dat uw vraag ook ziet op de bespreking van artikel 68 Grondwet in het SGO.

Bij e-mail van 20 januari 2021 is de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Kabinet Minister-President

Datum

maart 2021

Onze referentie

Bij e-mail van 16 februari 2021 is de beslistermijn opgeschort met 2 weken in verband met het vragen van zienswijzen aan derde-belanghebbenden.

In reactie op uw verzoek bericht ik u als volgt.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Uitgangspunt van de Wob is dat er, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, een recht op openbaarmaking van informatie bestaat. Het bestuursorgaan kan openbaarmaking van informatie achterwege laten wanneer zich (een of meer van) de in artikel 10 en 11 van de wet genoemde uitzonderingsgronden of beperkingen voordoen.

Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek is in de agenda's en verslagen van het SGO bekeken wanneer de Wob dan wel artikel 68 Grondwet is besproken in de periode 1 november 2017 tot 24 december 2020. Deze agendapunten en de daarbij horende passages zijn in een document achter elkaar gezet. Deze informatie besluit ik openbaar te maken. Het document is bijgevoegd bij dit besluit: 'Verslagen SGO inzake omgang met Wob-verzoeken en toepassing artikel 68 Grondwet'. Hierbij is gebruik gemaakt van de mogelijkheid die artikel 7, eerste lid, onder a, van de Wob vermeldt: het verstrekken van de letterlijke inhoud in een andere vorm.

In een aantal gevallen zijn bijlagen besproken in het SGO. In sommige gevallen zijn deze bijlagen reeds openbaar. De vindplaats van het document is dan vermeld in de rechterkolom. In een aantal gevallen zijn deze bijlagen niet reeds openbaar. Omdat u een soortgelijk Wob-verzoek heeft ingediend bij het ministerie van BZK over bespreking van de Wob in het Interdepartementaal Wob-overleg (IWO) en het Interdepartementaal Hoofdenoverleg Juridische Zaken (IHJZ) en deze bijlagen ook daar besproken zijn, wordt met dit besluit vooralsnog niet over die documenten beslist.

Besluit

Ik besluit de relevante passages in de verslagen van het SGO openbaar te maken.

Wijze van openbaarmaking

Dit besluit wordt geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken.
namens deze,

Plv. Secretaris-Generaai
dr.mr. L. van Poelgeest

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt hiertegen schriftelijk bezwaar maken, onder vermelding van de gronden, bij de secretaris-generaal van het ministerie van Algemene Zaken. Bijlage bij Wob-besluit AZ: # 4187116

Verslagen SGO (secretarissen-generaal overleg) inzake omgang met Wob-verzoeken en toepassing artikel 68 Grondwet

Periode: 1 november 2017 tot 24 december 2020

Datum SGO	Agendapunt en tekst uit het verslag	Opmerkingen
6 december 2017	4. Rondvraag, actualiteiten	
	VWS:	
	- Gaat in hoger beroep tegen de uitspraak van de	
	rechtbank mindden-Nederland dat sms en whatsapp-	
13 december 2017	verkeer onder de reikwijdte van de WOB valt.	
13 december 2017	D. Actualiteiten, rondvraag en sluiting	
	BZK:	
	- SGBZK stelt voor een beleidslijn te hanteren over	
	de omgang met de WOB na de uitspraak van de rechtbank	
	Midden Nederland. Onderstaande beleidslijn is vastgesteld	
	en zal worden vastgelegd in het uitvoeringskader Wob	
	2016.	
	Beleidslijn Documentbegrip	
	Het documentbegrip is in de Wob vastgelegd. Een	
	document is een bij een bestuursorgaan berustend	
	schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat.	
	Informatie van de gegevensdragers sms en WatsApp, die	
	zich kenmerken als dragers van informatie van vluchtige	
	aard, worden niet aangemerkt als documenten onder de	
27 contambor 2010	Wob.	
27 september 2018	A. Opening en mededelingen	
	SGBZK attendeert het SGO op twee moties die zijn	
	ingediend in het VAO over art.68 Grondwet inzake de	
	weging of informatie vertrouwelijk is en over archivering	
	van stukken die vertrouwelijk ter inzage zijn gelegd in de	
	Tweede Kamer.	
20 maart 2019	6. Rondvraag, actualiteiten en sluiting	
	JenV	
	- Deelt mee dat de afdeling bestuursrechtspraak van	
	de Raad van State geoordeeld heeft dat sms- en	
	WhatsApp-berichten ook moeten worden beschouwd als	
	documenten en dus opgevraagd kunnen worden op grond	
	van de Wob. Hier is een afspraak aan verbonden over	
	analyse en voorstel toepassing.	

10 april 2019	Interdepartementale afstemming a. MR vrijdag 12 april 2019	Hierbij zitten 2 bijlagen afkomstig van het ministerie van BZK: -Advies Landsadvocaat d.d. 10-04-2019 over Whatsappuitspraak -Notitie BZK t.b.v. SGO 10- 04-2019 over uitspraak Raad van State inzake whatsapp.
17 april 2019	4. Rondvraag, actualiteiten en sluiting EZK: Meldt dat bij verschillende departementen een WOBverzoek is ingediend over alle contacten met Shell sinds 2005. De afhandeling van dit WOB-verzoek zal in het IOWJZ worden besproken.	
15 mei 2019	4. Rondvraag, actualiteiten en sluiting EZK Staat stil bij de Wob-verzoeken inzake de Shell-papers en meldt dat EZK - in samenwerking met BZK, FIN en IenW – het voortouw zal nemen voor de behandeling en afhandeling van de verzoeken.	
10 juli 2019	6. Rondvraag, actualiteiten en sluiting EZK: Meldt dat de brief in reactie op het WOB-verzoek Shell na de zomer in het SGO en de MR zal terugkomen.	
4 september 2019	5. WOB Shell papers Het SGO stemt in met de voorgestelde behandeling van het Wob-verzoek Shell papers, evenals met agendering van het voorstel in de MR van 13 september 2019. SG EZK zegt verder toe om de argumenten voor en tegen in kaart te zullen brengen met betrekking tot de vraag of de overheid zelf nog een alternatieve aanpak kan ontwikkelen.	Hierbij zitten 3 bijlagen afkomstig van het ministerie van EZK: -Notitie SGO 15 mei , 10 juli en 4 september 2019 Deze bijlagen zijn n.a.v. een Wob-verzoek bij EZK al deels openbaar gemaakt. Zie documenten 374a, 349a en 60a van het Wobbesluit van EZK van 30 juli 2020 https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wobverzoeken/2020/07/30/besluit-wob-verzoek-behandeling-wob-verzoek-over-shell-ezk

30 oktober 2019	6. Brief aan TK over uitleg artikel 68 Grondwet	Kamerbrief is openbaar,
		vindplaats:
	SG BZK geeft een toelichting op de voorliggende	https://www.rijksoverheid.
	Kamerbrief. In de brief wordt een algemene uitleg gegeven	nl/documenten/kamerstuk
	over artikel 68 Grondwet en de Wob. Daarnaast worden in	ken/2019/11/18/kamerbrie
	de brief een aantal zaken verduidelijkt, waaronder dat ten	<u>f-over-artikel-68-grondwet</u>
	aanzien van documenten die zien op intern beraad geldt	
	dat het staand kabinetsbeleid is deze geen onderwerp te	
	maken van het debat met de Kamer. Dit om optimale	
	besluitvorming te garanderen. De bewindspersoon legt	
	daarover verantwoording af. Het SGO onderstreept deze	
	lijn en stemt vervolgens in met doorgeleiding van de brief	
	naar de ministerraad.	
27 november 2019	6. Rondvraag, actualiteiten en sluiting	
	EZK	
	Informeert het SGO over het WOB-verzoek inzake de Shell-	
	papers.	
23 september 2020	3. Kabinetsreactie ongevraagd advies RvS over	Hierbij zit een bijlage:
	ministeriële verantwoordelijkheid	Nader rapport inzake
		advies Afdeling advisering
	SG BZK meldt dat het ongevraagd advies van de Raad van	van de Raad van State over
	State (RvS) volgende week besproken gaat worden tijdens	ministeriële
	de strategische sessie van het SGO, in aanwezigheid van	verantwoordelijkheid
	twee de leden van de RvS. Het nader rapport moet naar de	j
	Tweede Kamer voorafgaand aan de begrotingsbehandeling	Vindplaats:
	van AZ, en ligt op 25 september in de MR als conclusie uit	https://www.rijksoverheid.
	de RBJ. Wat spreker betreft is het advies van de RvS een	nl/documenten/kamerstuk
	goede bijdrage aan de discussie die kan helpen om een	ken/2020/09/29/nader-
	dialoog op gang te brengen. De discussie over art. 68 van	rapport-over-ministeriele-
	de Grondwet blijft een gevoelig punt.	verantwoordelijkheid
	de Grondret stijlt een gevoelig panti	<u>verunewoordenjanend</u>
	De SG's bespreken het ongevraagd advies. Over het	
	algemeen vindt men de analyse goed, hier en daar bestaan	
	bedenkingen bij de (consequenties van de) aanbevelingen.	
	Een risico wordt bijvoorbeeld gezien in de ogenschijnlijke	
	gelijktrekking van de WOB met art. 68 van de Grondwet,	
	omdat dat ertoe zou kunnen leiden dat ambtenaren steeds	
	minder op gaan schrijven en de ambtelijke advisering	
	daarmee moeilijk traceerbaar wordt. Dat zou ook	
	repercussies kunnen hebben voor het ambtelijk	
	vakmanschap. Afgesproken wordt om er 30 september in	
	de strategische sessie van het SGO over door te spreken.	
	de strategische sessie van het 300 over door te spreken.	
	SG BZK meldt dat de diverse reflecties ook geadresseerd	
	kunnen worden in een SGO-brief. Spreker meldt het	
	belangrijk te vinden dat de RvS nu doorpakt op dit thema.	

30 september 2020	4. Wob-verzoek openbaarmaking agenda's ambtelijke top	Hierbij zit een bijlage van
	SG lenW geeft een korte toelichting op het voorliggende stuk en schetst onder meer de afwegingen die tot de conclusie hebben geleid dat er thans geen aanleiding bestaat voor actieve openbaarmaking van agenda's van de ambtelijke top.	het ministerie van I&W van 23 september 2020: Notitie openbaarmaking agenda's ambtelijke top.
	Na een korte discussie stemt het SGO vervolgens in met het voorgestelde besluit om het WOB-verzoek af te wijzen. Het SGO spreekt daarbij af om de discussie over het actief openmaken van agenda's van de ambtelijke top op een later moment te hernemen, zodat onder meer de uitkomsten van de dialoogsessies meegenomen kunnen worden die thans voorbereid worden naar aanleiding van het ongevraagde advies van de Raad van State over de ministeriele verantwoordelijkheid waarbij ook de (publieke) positie van topambtenaren wordt betrokken.	
8 december 2020	6. Actualiteiten, rondvraag en sluiting	
	AZ Meldt dat in de 'Stand van zakenbrief COVID-19' die hedenavond aan de Tweede Kamer wordt gestuurd wordt gemeld dat stukken die voorliggen in het informele overleg over de aanpak van de coronacrisis in het Catshuis openbaar zullen worden gemaakt. Afgesproken wordt om nader te bezien wat dit inhoudt voor de inbreng van de minister van BZK in het notaoverleg van 17 december a.s. over het advies van de Raad van State over ministeriële verantwoordelijkheid, waar naar verwachting ook over de reikwijdte van artikel 68 Grondwet zal worden gesproken. Voorts wordt afgesproken om in een volgende vergadering van het SGO nader bij dit vraagstuk stil te staan.	